

దుద్యాల మండలంలోని సంగాయిపల్లి గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలో ఏర్పాటు చేసిన వైకుంఠధామంలో కొందరు తమ ఎద్దులను ఉంచుతూ ఎద్దుల షేడ్ గా మార్చేశారు.

-బొంబాయిపేట, మార్చి 24

నమస్తే తెలంగాణ రంగారెడ్డి

I హైదరాబాద్, మంగళవారం 25 మార్చి 2025 | RANGAREDDY

కేశంపేటలో ఎండిపోయిన మొక్కజొన్న పంట

మక్కరైతుకూ నష్టాలే..

- సరిపడా అందని నీరు.. ఎండిపోతున్న పంట
- రంగారెడ్డి జిల్లాలో 13,600 ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న సాగు
- పెట్టుబడి రాని పరిస్థితి నెలకొన్నదని అన్నదాత ఆవేదన

రంగారెడ్డి, మార్చి 24 (నమస్తే తెలంగాణ) / కేశంపేట : పరికి బదులుగా మొక్కజొన్న పంటను సాగు చేసిన అన్నదాతకు ముప్పుతిప్పలు తప్పడంలేదు. జిల్లాలో వాతావరణ పరిస్థితులతో రైతన్నకు నష్టాలు తప్పేలా లేవు. పంట కంటలు పెట్టే సమయంలో సరిపడా నీరందక ఎండుముఖం పడుతున్నది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రైతుభరోసా పెట్టుబడి సాయాన్ని పంపిణీ చేయకున్నా.. అప్పులు తీసుకొచ్చి పంటను సాగు చేశామని.. పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా వచ్చే పరిస్థితి కనిపించడం లేదని అన్నదాత ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. జిల్లాలో 13,600 ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పంటను రైతులు సాగు చేశారు.

ప్రభుత్వం స్పందించి పంట నష్టాన్ని అంచనా వేసి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నారు. తీసుకొచ్చిన అప్పులకు వడ్డీలు కట్టలేకపోతున్నా..

చేతికొచ్చిన కొడుకులకు చేయూతనిచ్చేందుకు రూ.7 లక్షల పావనగర్, కేశంపేట, కొం దుర్గు, వాడలిగూడ, షాబాద్, ఆమనగల్లు, తలకొండపల్లి తదితర మండలాల్లో ఆధికంగా సాగు చేయ గా.. పంట ఆశాజనకంగా లేకపోవడంతో దానిని పంటలు ఎం డి పోతున్నా సంబంధిత శాఖ అధికారులు పట్టించుకోవడంలేదని మండి పడుతున్నారు.

పంట పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నది..

నా పొలంలో నాలుగు బోర్డు ఉండడంతో నీటికి కొడవ ఉండడనే ధీమాతో 3.5 ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పంటను సాగు చేశా. ఎండలు ముదరడంతో బోర్డున్న ఎండిపోయాయి. పంటను కాపాడుకునేందుకు మరో బోరు తప్పించినా చుక్కనీరు రాలేదు. పంటల సాగుకు తీసుకొచ్చిన అప్పులు.. ఐదు బోర్డు వేయించేందుకు చేసిన అప్పును ఎలా తీర్చాలో అర్థం కావడం లేదు. ప్రభుత్వమే ఆదుకోవాలి

కుమ్మలి లింగం, రైతు, సంతాపూర్, కేశంపేట

ఎండిపోయిన కంకిని చూపుతున్న రైతు

డేంజర్ బెల్..

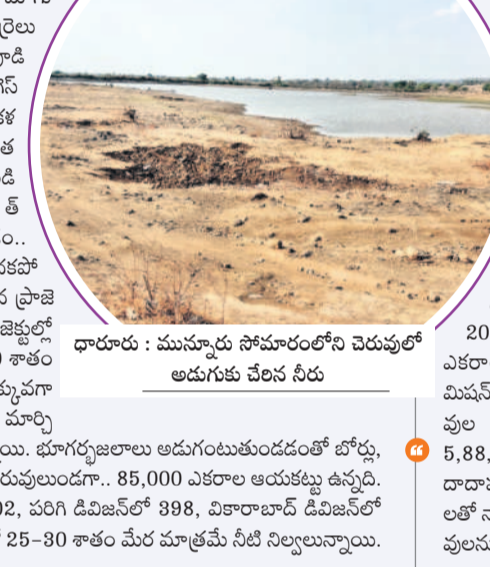
వికారాబాద్ జిల్లాలో రోజురోజుకూ తగ్గుతున్న నీటినిల్వలు

- ఖాళీ అవుతున్న ప్రాజెక్టులు, చెరువులు
- కోట్లపల్లి, లక్కాపూర్, సర్పన్ పల్లి, కాక్రవేణి, జంటుపల్లి ప్రాజెక్టుల్లో క్రమంగా తగ్గుతున్న నీళ్లు
- జిల్లాలోని అన్ని చెరువుల్లోనూ 30 శాతమే నీటినిల్వలు
- మార్చిలోనే నెర్రెలు తేలిన చెరువులు
- కేసీఆర్ హయాంలో నీళ్ల తో నిండుకుండలా ఉన్న చెరువులు, ప్రాజెక్టులు

నీళ్లు లేక ఎండిపోయిన ధారూరు మండలంలోని ఎబ్బనూరు చెరువు

వికారాబాద్, మార్చి 24 (నమస్తే తెలంగాణ) : జిల్లాలో ఎండలు ముదరకముందే భూగర్భజలాలు అడుగంటిపోతున్నాయి. మార్చి నెలారూరులోనే జిల్లాలోని ప్రాజెక్టులు, చెరువుల్లో నీటినిల్వలు తగ్గడంతో ప్రమాద ఘంటికలు మోగుతున్నాయి. ప్రధాన ప్రాజెక్టులు, చెరువుల్లో నీటినిల్వలు తగ్గి నెర్రెలు పడ్డాయి. బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమంతో పూడి కతీత పనులు చేపట్టి చెరువులకు పూర్వ వైభవం తీసుకొస్తూ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఏడాదినుంచీ చెరువుల్లో నీరు లేక కళ తప్పాయి. కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో చెరువులు, ప్రాజెక్టుల్లో పూడికతీత పనులతో మంచి వేసవిలోనూ 90 శాతం మేర నీటినిల్వలు ఉండి భూగర్భజలాలు ఎలాంటి డోజా లేని పరిస్థితులుండగా.. రేపం తో సర్కార్లో చెరువులు, ప్రాజెక్టుల్లో పూడికతీత తీయవకపోవడం.. తూములు, కాల్లులు పాడైపోయినా వాటికి మరమ్మతులు చేయవకపోవడంతో నీరు నిల్వలేక అడుగంటిపోతున్నాయి. జిల్లాలోని ప్రధాన ప్రాజెక్టులైన కోట్లపల్లి, లక్కాపూర్, సర్పన్ పల్లి, కాక్రవేణి, జంటుపల్లి ప్రాజెక్టుల్లో నీటి నిల్వలు క్రమంగా తగ్గుతున్నాయి. ఈ నెల మొదటి వారం 90 శాతం వరకు నీటి నిల్వలుండగా, ప్రస్తుతం వాటిలో 50 శాతం కంటే తక్కువగా ఉన్నాయి. అదేవిధంగా చెరువుల్లోనూ నీటి నిల్వలు తగ్గుతున్నాయి. మార్చి ముగియక ముందే చెరువుల్లో నీటి నిల్వలు 30 శాతానికి చేరుకున్నాయి. భూగర్భజలాలు అడుగంటుతుండడంతో బోర్డు, బావుల్లోనూ నీటినిల్వలు తగ్గిపోతున్నాయి. కాగా జిల్లాలో 1179 చెరువులుండగా.. 85,000 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. తాండూరు డివిజన్లో 262 చెరువులు, కొండగల్ డివిజన్లో 202, పరిగి డివిజన్లో 398, వికారాబాద్ డివిజన్లో 317 చెరువులున్నాయి. 1179 చెరువులుండగా మెజార్తీ చెరువుల్లో 25-30 శాతం మేర వూత్రమే నీటి నిల్వలున్నాయి.

ధారూరు : మున్నూరు సోమారంలోని చెరువులో అడుగుకు చేలిన నీరు

మిషన్ కాకతీయతో చెరువులకు పూర్వ వైభవం..

కేసీఆర్ ప్రభుత్వం మిషన్ కాకతీయ కార్యక్రమంతో చెరువులకు పూర్వ వైభవం తీసుకొచ్చింది. పూడికతీత పనులతో కనీసం ఐదు టీఎంసీలకు పైగా వ్యధాగా పాకే నీటిని టిడిసి పట్టణా చెరువులను అభివృద్ధి చేసింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కట్టలకు పలు చోట్ల గండ్లు, తూములకు లీకే జీలకర్రపాటు అలుగులు పాడవడంతో కురిసిన వర్షం నీరు ఎక్కడా వ్యధాగా పోయేది. దానిని అరికట్టేందుకు చెరువులు, కుంటల్లో పూడికతీతతో పాటు వాటికి మరమ్మతులు చేయించడంతో నీటి నిల్వ సామర్థ్యం పెరిగింది. సగటున 20-30 ఎకరాలకు నీరుందినే చెరువు మిషన్ కాకతీయ పనులతో 120-130 ఎకరాలకు నీరుందినే స్థాయికి చేరింది. మిషన్ కాకతీయ పనులతో జిల్లాలోని చెరువులు వేసవిలోనూ నిండుకుండలా దర్భనమిచ్చాయి. చెరువుల్లో నీటి నిల్వలు, భూగర్భజలాలు పెరగడంతో జిల్లాలో ఆయా పంటల సాగు విస్తీర్ణం కూడా గత పదేండ్లలో గణనీయంగా పెరిగింది. 2014 ఆక్టోబర్లో 2,50,000 ఎకరాల్లో సాగు విస్తీర్ణం ఉండగా మిషన్ కాకతీయతో భాగంగా చెరువుల పూడికతీత పనులతో 5,88,977 ఎకరాలకు పెరిగింది. దాదాపు రూ.246 కోట్ల 95 లక్షలతో నాలుగు విడతల్లో 790 చెరువులను పునరుద్ధరించారు.

అర్హత లేకున్నా.. నియామకమా?

- 'గాంధీ'లో సూపరింటెండెంట్ నియామకంపై అసంతృప్తి
- 'ఎన్ఎంసీ' ప్రకారం అర్హతలు కాదనే వాదన
- దవాఖాన నిర్వహణ గాడితప్పుతున్నదని విమర్శలు

సిటీబ్యూరో, మార్చి 24 (నమస్తే తెలంగాణ) : ప్రతిరోజూ సుమారు 2,000-3,000 పైగా ఓపీ రోగులకు, 2000 మంది రోగులకు ఐపీ సేవలు అందించే గాంధీ దవాఖానకు నిష్పాత లైన, అనుభవజ్ఞులైన అధికారిని సూపరింటెండెంట్ గా నియమించడం ఇప్పటివరకు కొనసాగిన ఆనవాయితీ. కానీ, ఇటీవల జరిగిన బదిలీల ఆనందం తరం గాంధీ దవాఖానకు సూపరింటెండెంట్ గా నియమితులైన వైద్యాధికారి ఎన్ఎంసీ నిబంధనల ప్రకారం

నిర్వహిస్తున్న వైద్యాధికారి అదనపు డిఎంఈ హోదా కలిగి ఉన్నప్పటికీ క్లినికల్ ఓరియంటేషన్ లేదని, అంత పెద్ద స్పెషాలిటీ దవాఖానకు ఎన్ఎంసీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా సూపరింటెండెంట్ నియమించారని పలువురు సిబ్బంది చెబుతున్నారు.

అంతా తానై..

క్లినికల్ పరంగా ఎలాంటి అనుభవం లేకపోవడంతోనే గాంధీ దవాఖాన నిర్వహణ గాడి తప్పుతున్నదన్న విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. గాంధీ దవాఖానలో రోగులకు సరైన వైద్యం, మందులు అందడం లేదని, పరిపాలనా పూర్తిగా అస్పష్టంగా మారిందని, ఇప్పటికే అనేకసార్లు వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి తోపాటు డిఎంఈ స్థాయి అధికారులు సైతం దవాఖానను సందర్శించారు. ఈ సేవల్లో లోనే దవాఖానలో విధులు నిర్వహిస్తున్న ఓ సీనియర్ ఆర్ఎంఎస్ చక్ర తిప్పుతున్నట్లు ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనా అంతిమంగా రోగులకు మెరుగైన వైద్యం అందించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని, నిత్యం వేల సంఖ్యలో రోగులు చికిత్స పొందే గాంధీ దవాఖాన వంటి పెద్ద దవాఖానలకు అర్హులైన, అనుభవజ్ఞులైన అధికారులను నియమిస్తే అటు రోగులకు, ఇటు వైద్యసిబ్బందికి మే పాల్ చోదాక అర్హులవుతారు. కానీ ప్రస్తుతం గాంధీ సూపరింటెండెంట్ గా విధులు

పంట చేను పశువుల మేతకు

ఉమ్మడి రంగారెడ్డి జిల్లాలో కరువుచూపుతున్నాయి. సరిపడా వర్షాలు లేక భూగర్భ జలాలు అడుగుంటున్నాయి. ఇప్పటికే రంగారెడ్డి, వికారాబాద్ జిల్లాలోని పలు మండలాల్లోని చెరువులు, కుంటలు ఎండిపోయాయి. బోరుబావులు క్రమంగా వట్టిపోతున్నాయి. సరిపడా నీరందక పంటలూ ఎండిపోతున్నాయి. దీంతో చేసేదేమీ లేక అన్నదాతలు తమ పంటలను పశువులు, జీవాలకు మేతగా వేస్తున్నారు. ఆరు గాలం కష్టపడిన పంట చేతికొచ్చే దశలో కండ్ల ముందే ఎండిపోతుండడంతో వారు లబ్ధిబోమంటున్నారు.

రంగారెడ్డి జిల్లా యాచారం మండలంలోని మేడిపల్లిలో ఎండిపోయిన పంటలను మేస్తున్న జీవాల

రూ. లక్ష అప్పు చేసి మొక్కజొన్న వేశా..

నాకు ఐదేకరాల పొలం ఉన్నది. అందులో రూ. 1,00,000 వరకు అప్పు చేసి 4.20 ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పంటను సాగు చేశా. బోరు బావుల్లోని నీళ్లు అడుగంటి దాదాపుగా రెండు ఎకరాల వరకు పంట పూర్తిగా ఎండిపోయింది. గత కొన్నేండ్లుగా మొక్కజొన్న పంటను సాగు చేస్తున్నా ఎప్పుడూ ఇలాంటి పరిస్థితి నెలకొనేలేదు. భూగర్భ జలాలు పాతానానికి చేరడంతో అన్నదాతకు కన్నీళ్లు ఆగడం లేదు. గత కేసీఆర్ హయాంలో సమృద్ధిగా వర్షాలు కురువడంతో ఎలాడికి రెండు పంటలు సాగు చేశా. భూగర్భజలాలు అడుగడంతో మండలంలో కరువుచూపుతున్నాయి కనిపిస్తున్నాయి.

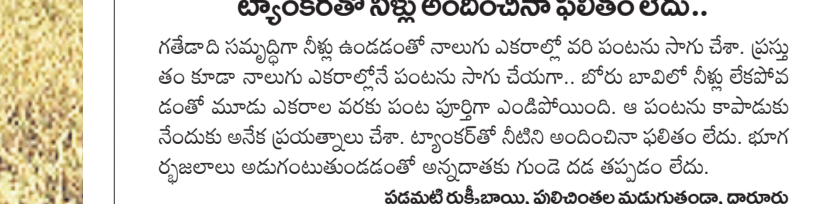
-వడమణి రాజేందర్ రెడ్డి, బాచనపల్లి, మార్చి

మొత్తం పంట ఎండిపోయింది

దొలాబాద్ : మండలంలోని దేవర్పల్లె గ్రామంలో దాదాపుగా 100 ఎకరాలకు పైగా పంట ఎండిపోయింది. అదే విధంగా సుల్తాన్పూర్ గ్రామంలో 50 ఎకరాలకు పైగా పంట ఎండిపోవడంతో పశువులను మేపుతున్నారు. కాగా, దేవర్పల్లె పన్నావడం చెందిన గొల్ల ఎల్లకు అనే రైతుకు రూ.లక్ష పెట్టుబడితో కొలుకు 8 ఎకరాల భూమిని తీసుకుని సాగు చేయగా పూర్తిగా ఎండిపోయింది ఆవేదన వ్యక్తం చేశాడు.

ట్యాంకర్ తో నీళ్లు అందించినా ఫలితం లేదు..

గతేడాది సమృద్ధిగా నీళ్లు ఉండడంతో నాలుగు ఎకరాల్లో పరి పంటను సాగు చేశా. ప్రస్తుతం కూడా నాలుగు ఎకరాల్లోనే పంటను సాగు చేయగా.. బోరు బావులో నీళ్లు లేకపోవడంతో మూడు ఎకరాల వరకు పంట పూర్తిగా ఎండిపోయింది. ఆ పంటను కాపాడుకునేందుకు అనేక ప్రయత్నాలు చేశా. ట్యాంకర్ తో నీటిని అందించినా ఫలితం లేదు. భూగర్భజలాలు అడుగంటుతుండడంతో అన్నదాతకు గుండె తప్పడం లేదు.

వడమణి రుక్మిణి, పులింపాత మడుగుతండా, ధారూరు

విద్యుత్తు కోతలు, లో వోల్టేజీ సమస్యతో..

ముడున్నర ఎకరాల్లో పరి పంటను సాగు చేశా. మొదట్లో బోరు నుంచి నీళ్లు బాగానే వచ్చేవి. వర్షాలు లేకపోవడం, ఎండలు ముదురుతుండడంతో భూగర్భజలాలు తగ్గి సాగునీటి ఎత్తడి మొదలైంది. దీనికి తోడు విద్యుత్తు కోతలు, లో వోల్టేజీ సమస్యతో చేతికొచ్చే దశలో ఉన్న రెండేకరాల పొలం ఎండిపోయింది. దీంతో ఆ పంటను పశువులు, జీవాలకు మేతగా వేస్తున్నా. ఆరుగాలం కష్టించిన పంట ఎండిపోవడంతో కుంగబాటుకు గురయ్యారు. పంట సాగుకు తీసుకొచ్చిన అప్పులు.. కుటుంబ బాంబులు తీసుకొచ్చిన అప్పులను ఎలా తీర్చాలో అర్థం కావడంలేదు.

-నడ్డుచారి, యవరైతు మేడిపల్లి, యాచారం